

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden besluit op basis van het voorstel van het college:

1. De nota **Beleid voor inwonerbetrokkenheid** gemeente Leusden 2025 vaststellen;
2. De **Verordening inwonerbetrokkenheid** gemeente Leusden 2025 vaststellen;
3. Daar waar in het beleid, in de leidraad of in de verordening gesproken wordt met een term waarin participatie voorkomt (zoals -traject, -niveau, -processen en -plan) deze te vervangen met een term met daarin inwonerbetrokkenheid verwerkt:
 - Participatie, vervangen door ***Inwonerbetrokkenheid***,
 - Participatiebeleid vervangen door ***Beleid voor inwonerbetrokkenheid***
 - Participatieverordening vervangen door ***Verordening inwonerbetrokkenheid***
 - Participatieleidraad vervangen door ***Leidraad inwonerbetrokkenheid***Verwijzingen naar de **Participatiewet** blijven ongewijzigd en vallen buiten dit besluit.
4. Binnen de formatie ruimte maken voor maximaal 12 uur per week

Besluit van de raad van de gemeente Leusden tot vaststelling van de Verordening Inwonerbetrokkenheid gemeente Leusden 2025

De raad van de gemeente Leusden

- gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 april 2025;
- gelet op de betreffende bepalingen in de Grondwet, de Kieswet, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet, de Provinciewet, de Omgevingswet en de Wet versterking participatie op decentraal niveau (met daarin opgenomen het Uitdaagrecht)
- gelet op de aanbevelingen van de Rekenkamer
- gelet op het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026

besluit vast te stellen de volgende verordening:

***Verordening inwonerbetrokkenheid* gemeente Leusden 2025**

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 – Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

Beleid gedraglijn, project, programma of plan van de gemeente om een bepaald doel te realiseren.

Bestuursorgaan	het bevoegd gezag, afhankelijk van de inhoud van het beleid of de taak is dat de gemeenteraad, het college of de burgemeester;
College	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leusden
Inwonerbetrokkenheid/ Participatie	het betrekken van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden bij de voorbereiding, ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van (gemeentelijk of door inwoners geïnitieerd) beleid, plannen en projecten.
Inwonerbetrokkenheid/ Inwonersparticipatie	het betrekken van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van gemeentelijk beleid. Het omvat niet alleen de traditionele inspraak bij beleidsvoorbereiding, maar strekt zich ook uit tot de uitvoering en evaluatie van beleid. Gemeenten hebben de mogelijkheid om deze definitie uit te breiden door bijvoorbeeld ook ondernemers te betrekken, indien gewenst.
Overheidsparticipatie	actief en open inspelen van de gemeente op initiatieven uit de samenleving, waarbij de gemeente ruimte biedt aan maatschappelijke initiatieven en daarbij samenwerkt met de initiatiefnemer(s), inwoners, organisaties en andere betrokkenen.
Inspraak	de mogelijkheid die de gemeente inwoners en belanghebbenden biedt om hun mening te geven als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de Gemeentewet.
Inwoners Ondernemers	ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet. bedrijven en instellingen die statutair binnen de gemeenste zijn gevestigd of in hoofdzaak binnen de gemeente hun activiteiten uitvoeren.
Maatschappelijke organisaties	partijen die een actieve bijdrage leveren aan de samenleving binnen de gemeente waaronder verenigingen, stichtingen, buurtcomités en andere organisaties. Gemeenten kunnen deze lijst naar eigen inzicht aanvullen, bijvoorbeeld door ook sociale ondernemingen of ondernemingen zonder winstoogmerk toe te voegen. Het is ook mogelijk om te specificeren dat het bij 'andere organisaties' uitsluitend gaat om collectieven, om te benadrukken dat het moet gaan om groepen inwoners die samenwerken om gezamenlijke belangen na te streven.
Uitdaagrecht	het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen als bedoeld in artikel 150, 3e lid, van de Gemeentewet.

Artikel 2 - Doelstelling

Het doel van dit beleid voor inwonerbetrokkenheid is:

- Duidelijkheid geven over de manier waarop we beleid voor inwonerbetrokkenheid in Leusden vormgeven, voor zowel de gemeente zelf als voor de inwoners, organisaties en ondernemers;

- Versterken van de samenwerking tussen de gemeente Leusden en de inwoners, organisaties en ondernemers;
- en daarmee de kwaliteit van onze manier van werken, maar ook de kwaliteit van ons beleid te vergroten.

Artikel 3 – Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit over zijn eigen beleid of inwonerbetrokkenheid plaatsvindt en over zijn eigen taken of om toepassing van het uitdaagrecht kan worden verzocht.
2. Het bestuursorgaan past bij inwonerbetrokkenheid bij het vaststellen of wijzigen van de omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1 van de Omgevingswet, het omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet of een programma als bedoeld in artikel 3.4 van de Omgevingswet, zoveel mogelijk deze verordening toe. Daarbij neemt het bestuursorgaan de motiveringsplicht als bedoeld in de artikelen 10.7, 10.2 en 10.8 van het Omgevingsbesluit in acht.

Er vindt geen inwonerbetrokkenheid of toepassing van het uitdaagrecht plaats als:

- Het om een lopend uitvoerings- of evaluatietraject of een ondergeschikte herziening van die trajecten of het beleid gaat;
- Inwonerbetrokkenheid of toepassing van het uitdaagrecht bij of vanwege wettelijk voorschrift uitgesloten is;
- De uitkomst van de inwonerbetrokkenheid of de toepassing van het uitdaagrecht vanwege de spoedeisendheid niet kan worden afgewacht;
- De verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
- Sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
- Het om interne aangelegenheden van de gemeente gaat;
- Het om de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening of belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet gaat.

Hoofdstuk 2 Inwonerbetrokkenheid

Dit is inwonerbetrokkenheid die op initiatief van de gemeente plaatsvindt. Het omvat alle vormen waarbij de gemeente het initiatief neemt om inwoners en eventueel ondernemers te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid. Hierdoor gelden voor al deze vormen van inwonerbetrokkenheid dezelfde spelregels.

Artikel 4 – Plan voor inwonerbetrokkenheid

1. Het bestuursorgaan stelt voorafgaand aan de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid, aan de hand van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid voor inwonerbetrokkenheid “Beleid voor inwonerbetrokkenheid gemeente Leusden, 2025” een plan met het proces en de planning van de inwonerbetrokkenheid op en maakt dit binnen zes weken openbaar.

2. Het plan bevat in elk geval:
 - Een omschrijving van het beleid dat wordt voorbereid, uitgevoerd of geëvalueerd;
 - Informatie over het doel, het proces en de planning van de inwonerbetrokkenheid;
 - Informatie over de ambtelijke en bestuurlijke besluitvorming over het beleid.
3. Als het college de besluitvorming over beleid voor de gemeenteraad voorbereidt, stelt het college het plan op en informeert de gemeenteraad over de inhoud.

Artikel 5 - Eindverslag inwonerbetrokkenheid

1. Nadat inwonerbetrokkenheid heeft plaatsgevonden stelt het bestuursorgaan een eindverslag van de inwonerbetrokkenheid op en maakt dit na afronding openbaar.
2. Het eindverslag bevat in elk geval
 - * Een beschrijving van het proces dat is gevolgd;
 - * De uitkomsten van het proces en de argumenten die naar voren zijn gebracht;
 - * Een onderbouwde reactie op die uitkomsten en argumenten waarbij is aangegeven of en hoe het beleid naar aanleiding daarvan is aangepast; en
 - * Een evaluatie van het proces dat is gevolgd.

Artikel 6 – Inspraak

Als het bestuursorgaan in het kader van de inwonerbetrokkenheid voor inspraak kiest of als inspraak wettelijk verplicht is, is Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het bestuursorgaan een ander proces vaststelt.

Hoofdstuk 3 Overheidsparticipatie en uitdaagrecht

Bij overheidsparticipatie komt het initiatief vanuit de samenleving. Inwoners komen met een initiatief om aan de slag te gaan met een maatschappelijk thema. Het initiatief heeft ondersteuning en/of goedkeuring vanuit de gemeente nodig. Dit gaat bijvoorbeeld om bewonersinitiatieven, of plannen van een stichting of bedrijf. In deze gevallen kan de gemeente de rol van participant innemen. Het uitdaagrecht geeft inwoners en lokale maatschappelijke partijen de mogelijkheid hun gemeente uit te dagen om gemeentelijke taken (en bijbehorend budget) aan hen over te dragen. Bijvoorbeeld omdat ze denken het slimmer, beter of goedkoper te kunnen doen, en zo hun buurt (fysiek of sociaal) willen verbeteren.

Artikel 7 - Verzoek om overheidsparticipatie

1. Inwoners en maatschappelijke partijen kunnen bij het college een gemotiveerd verzoek indienen tot het aangaan van overheidsparticipatie.
2. Het verzoek bevat ten minste:
 - a. een omschrijving van de beoogde vorm van overheidsparticipatie;
 - b. de motieven van de indiener voor het indienen van het verzoek;
 - c. het gewenste resultaat van de overheidsparticipatie;
 - d. een toelichting op de relevante betrokkenheid, kennis en ervaring van de indiener;
 - e. een inschatting van de benodigde middelen of te verwachten kosten.

3. Voor het indienen van het verzoek wordt gebruikgemaakt van een formulier dat door het college is vastgesteld.
4. Het college kan, indien daartoe aanleiding bestaat, nadere informatie bij de indiener opvragen ter beoordeling van het verzoek.

Artikel 8 - Verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Inwoners en maatschappelijke partijen kunnen bij het college een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht indienen.
2. Het verzoek bevat een omschrijving van de taak die de indiener voor ogen heeft, de reden dat de indiener het verzoek indient en het resultaat dat de indiener beoogt.
3. De indiener van het verzoek geeft daarnaast in elk geval aan:
 - * Wat de betrokkenheid, kennis en ervaring van de indiener met de taak is;
 - * Welke kosten of middelen er volgens de indiener aan de uitvoering van de taak verbonden zijn;
 - * Hoe de indiener de kwaliteit en de uitvoering van de taak wil waarborgen.

Artikel 9. Ondersteuning indiener verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Het college zorgt voor ondersteuning van degene die een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht wil indienen of een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht heeft ingediend.
2. Het college zorgt dat er op een laagdrempelige manier om deze ondersteuning kan worden gevraagd.

Artikel 10 - Beoordeling verzoek overheidsparticipatie of toepassing uitdaagrecht

1. Het college zendt een ingediend verzoek door aan het bestuursorgaan dat bevoegd is om op het verzoek te reageren en informeert de indiener hierover.
2. Als de gemeenteraad op het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht moet reageren, bereidt het college de reactie op het verzoek voor.
3. Onverminderd artikel 3, derde lid, wijst het bestuursorgaan een verzoek af als:

Het verzoek ziet op een taak waarvan de aard zich tegen toepassing van overheidsparticipatie of het uitdaagrecht verzet;

- Het verzoek in strijd is met door de gemeente vastgesteld beleid;
 - Het verzoek niet voldoet aan de in artikel 7, tweede lid, en artikel 8, tweede en derde lid, gestelde eisen;
 - De gemeente van oordeel is dat de taak met de toepassing van het uitdaagrecht niet beter wordt uitgevoerd of de kosten hoger zijn;
 - Als de opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarde als bedoeld in paragraaf 2.1.1.1 van de Aanbestedingswet 2012 uitkomt.
4. Het bestuursorgaan reageert binnen vier weken op het verzoek en kan deze termijn met vier weken verdagen.
 5. Het bestuursorgaan onderbouwt de reactie op het verzoek en maakt de reactie en de onderbouwing binnen drie weken openbaar.

Artikel 11 – Toewijzing verzoek overheidsparticipatie of toepassing uitdaagrecht

Als het bestuursorgaan het verzoek om overheidsparticipatie of toepassing van het uitdaagrecht toewijst, maakt het bestuursorgaan met de indiener afspraken over:

- Het proces, het resultaat en de looptijd van de uitvoering van de taak;
- Het budget en de financieringswijze van de uitvoering van de taak;
- Het contact met, en mogelijke ondersteuning door, het bestuursorgaan gedurende de uitvoering van de taak;
- De stappen bij het niet nakomen van de gemaakte afspraken en het tussentijds beëindigen van de uitvoering van de taak;
- De evaluatie van de uitvoering van de taak.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 12 - Nadere regels college

Het college kan over inwonerbetrokkenheid, overheidsparticipatie of het uitdaagrecht nadere regels vaststellen.

Artikel 13 – Hardheidsclausule

Het bestuursorgaan kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening. Het bestuursorgaan onderbouwt waarom het afwijkt.

Artikel 14 – Intrekking oude verordening en overgangsrecht

De "Inpraakverordening gemeente Leusden 2006" wordt ingetrokken.

Artikel 15 – Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening inwonerbetrokkenheid gemeente Leusden, 2025.
2. De verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 26 juni 2025

I. Schutte – van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter